

السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ الثَّانِي

SULTAN İKİNCİ BAYEZİD

1

كُلَّمَا قِيلَ آمَاسِيَا يُخْطَرُ الْأَمْرَاءُ عَلَيِ الْبَالِ. كَذَالِكَ يُخْطَرُ عَلَيِ الْبَالِ أَنَا كُلَّمَا قِيلَ أَمْرَاءُ آمَاسِيَا. أَنَا السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ

الثَّانِي

1- Amasya denilince akla şehzadeler gelir. Amasya şehzadeleri denilince de akla ben gelirim. Ben Sultan İkinci Bayezid'im.

2

أَنَا ثَامِنُ سَلَاطِينِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ. وُلِدْتُ فِي مَدِينَةِ دِيمَ تُوْكََا سَنَةَ ١٤٤٧ م [(أَلْفُ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ سَبْعُ وَ أَرْبَعِينَ) مِيلَادِي]. كَانَ وَالِدِي السُّلْطَانُ مُحَمَّدُ الْفَاتِحُ يُحِبُّ الْعِلْمَ وَالْعُلَمَاءَ لِذَلِكَ أَرَادَ أَنْ أَتَعَلَّمَ جَيِّدًا فِي صِغَرِي. عِنْدَمَا بَلَغْتُ السَّنَ السَّابِعَ مِنْ عُمْرِي أُرْسَلَنِي وَالِيَا إِلَى آمَاسِيَا تَحْتَ رِعَايَةِ خَادِمٍ عَلَيِ بَاشَا.

حَكَمْتُ عَلَيِ آمَاسِيَا بِسَبْعِ وَ عِشْرِينَ سَنَةً وَالِيَا

2 - Ben Osmanlı devleti sultanlarının sekizincisiyim. 1447 yılında Dimetoka şehrinde doğdum. Babam Fatih Sultan Mehmet ilmi ve alimleri severdi. Bundan dolayı küçüklüğümde iyi ilim almamı istedi. Yedi yaşıma geldiğim zaman beni Hadım Ali Paşa'nın gözetiminde Amasya'ya vali olarak gönderdi. 27 yıl Amasya'yı vali olarak yönettim.

3

بِمَتَدُّ تَارِيخِ آمَاسِيَا إِلَى سَنَةِ ٥٥٠٠ [خَمْسَةُ آلَافٍ وَ خَمْسِمِائَةٍ] قَبْلَ الْمِيلَادِ تَقْرِيْبًا . حَكَمَ عَلَيْهَا الْبِيزَانْطِيُّونَ
 ٧٠٠ [سَبْعِمِائَةٍ] سَنَةً تَقْرِيْبًا . فُتِحَتْ آمَاسِيَا عَلَى يَدِ الْمَلِكِ أَحْمَدَ دَانِشْمَنْدُ غَازِي سَنَةِ ١٠٧٥ م [(أَلْفٌ وَ
 خَمْسَةٌ وَ سَبْعِينَ) مِيلَادِي] . اِنْتَشَرَتِ الْإِسْلَامُ فِي آمَاسِيَا عَلَى يَدِ الْأَثَرَاكِ . وَ صَارَتْ مَرْكَزًا لِلتَّعْلِيمِ وَ الثَّقَافَةِ

3- Amasya'nın tarihi milattan önce yaklaşık olarak 5500 yılına uzanıyor. Bizanslar ise 700 yıl Amasya'ya hükmettiler. Amasya, Melik Ahmet Danişment Gazi tarafından 1075 yılında fethedildi. İslam, Amasya'da Türkler tarafından yayıldı ve eğitim ve kültür merkezi oldu.

4

عِنْدَ سَنَوَاتِي فِي آمَاسِيَا تَعَلَّمْتُ عُلُومًا كَثِيرَةً وَ تَعَرَّفْتُ عُلَمَاءَ كَثِيرِينَ وَ اسْتَفَدْتُ مِنْهُمْ . مِنْ بَيْنِهِمْ شَيْخُ
 الطَّرِيقَةِ الْبَايْرَامِيَّةِ مُحْيِي الدِّينِ مُحَمَّدُ الْإِسْكَلِبِي الْمَعْرُوفُ بِاسْمِ شَيْخِ الْخُنْكَارِ . لَقَّبَنِي النَّاسُ بِاسْمِ بَايَزِيدِ الْوَلِيِّ
 بِسَبَبِ تَمَسُّكِ بَدِينِي . تَعَلَّمْتُ الْعُلُومَ الْإِسْلَامِيَّةَ وَ الرِّيَاضِيَّاتِ وَ الْفَلَسَفَةَ كَمَا تَعَلَّمْتُ الْعَرَبِيَّةَ وَ اللَّهْجَةَ
 جَاغَتَايَ وَ الْأَيُّقُورَ . كَتَبْتُ الْأَشْعَارَ لِأَوَّلِ مَرَّةٍ فِي آمَاسِيَا تَحْتَ إِسْمِ عَدْلِي . اِشْتَرَكْتُ مَعْرَكَةً أُوتُلُوكُ بِلي
 قَائِدًا لِلْجَنَاحِ الْأَيْمَنِ سَنَةِ ١٤٧٣ [(أَلْفٌ وَ أَرْبَعِمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ وَ سَبْعِينَ)] . وَ فَتَحْتُ مِنْطَقَةَ ثُورُولَ فِي سَنَةِ
 ١٤٧٩ [أَلْفٌ وَ أَرْبَعِمِائَةٍ وَ تِسْعَةٌ وَ سَبْعِينَ]

[4- Amasya'daki yıllarımda çok ilimler öğrendim ve çok alimlerle tanıştım ve onlardan istifade ettim. Onlardan biri de Şeyhül Hunkar diye bilinen Bayramiyye tarikatı şeyhi Muhyiddin Mehmet İskilibi'dir. Dinime bağlılığımdan dolayı insanlar bana Bayezid-i Veli lakabını taktı. Çağatay, Uygur Lehçesi ve Arapça öğrendiğim gibi İslami ilimler, Matematik, Felsefe öğrendim. İlk şiirlerimi Amasya'da Adli mahlasıyla

yazdım. 1473 yılında sağ kol komutanı olarak Otlukbeli Savaşı'na katıldım. 1479 yılında Torul bölgesini fethettim.

5

بَعْدَ وَفَاةِ أَبِي أَصْبَحْتُ ثَامِنَ سَلَاطِينِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ سَنَةَ ١٤٨١ [أَلْفٌ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ وَاحِدٌ وَ ثَمَانِينَ] .
 أَبْطَأَتِ الْفُتُوحَاتُ بِسَبَبِ نِزَاعَاتِ الْعَرْشِ بَيْنِي وَ أَخِي جَمَ . بَعْدَ إِنْتِصَارِي عَلَى أَخِي إِلْتَجَأَ أَخِي إِلَى جَزِيرَةِ
 رُودُوسَ . إِسْتَفَادَتْ دَوْلُ أَوْرُبَّا مِنْ هَذِهِ النِّزَاعَاتِ حَوْلَ الْعَرْشِ . مَعَ كُلِّ هَذِهِ الْمَشَاكِلِ أَرْسَلْتُ سُفْنًا إِلَى
 إِسْبَانِيَا لِإِنْقَاذِ الْمُسْلِمِينَ وَ الْيَهُودَ مِنَ الصَّلِيبِيِّينَ . وَ هُمْ إِسْتَوْطَنُوا بِمُسَاعَدَتِي فِي أَرَاضِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَ
 شَمَالِ أَفْرِيقِيَا

5- Babamın vefatından sonra 1481 yılında Osmanlı Devleti'nin sekizinci sultanı oldum. Kardeşim Cem ile taht kavgaları sebebiyle fetihler yavaşladı. Kardeşim Cem'e galip geldikten sonra kardeşim Rodos adasına sığındı. Avrupa devletleri bu taht kavgalarından faydalandı. Bütün bu problemlere rağmen haçlıların elinden Müslümanları ve Yahudileri kurtarması için İspanya'ya gemiler gönderdim. Onlar benim yardımımıla Osmanlı devleti topraklarında ve Kuzey Afrika'da yerleştiler.

6

فِي عَهْدِي إِزْدَادَتِ الْقَوَاتُ الْبَحْرِيَّةُ سُفْنًا وَ جُنُودًا . فَتَحَتْ قُوَّاتُنَا الْبَحْرِيَّةُ قَلْعَةَ إِيْنِ بَاحْتِي وَ مُودُونُ وَ
 كُورُونُ وَ أَكْرَمَانَ . أَمَّا فِي الْجَنُوبِ بَدَأَ الْجِدَالُ بَيْنَ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَ الْمَمَالِكِ

6- Benim dönemimde deniz kuvvetlerimiz gemi ve asker olarak arttı. Deniz kuvvetlerimiz İnebahtı, Modon, Koron ve Akkerman kalelerini fethetti. Güneyde ise Osmanlı devleti ile Memlukler arasında mücadele başladı.

7

قَضَيْتُ عَلَى عَصِيَانِ شَاهٍ كُوُلُو الَّذِي حَرَضَتْهُ الدَّوْلَةُ الصَّفَوِيَّةُ فِي سَنَةِ ١٥١١ [أَلْفٌ وَ خَمْسِمِائَةٌ وَ أَحَدَ عَشَرَ]
 . إِنْتَصَرْتُ عَلَى ابْنِي سَلِيمٍ مَعَ ذَلِكَ تَرَكْتُ الْعَرْشَ لَهُ . وَ مِتُّ فِي طَرِيقِ مَدِينَةِ دِيمِ تُوْكََا سَنَةَ [أَلْفٌ وَ خَمْسِمِائَةٌ
 وَ إِثْنَا عَشَرَ] ١٥١٢

7- 1511 yılında Safevi devletinin tahriki ile ortaya çıkan Şahkulu isyanını bastırdım. Oğlum Selim'e galip geldim. Buna rağmen tahtı ona bıraktım. 1512 yılında Dimetoka şehri yolunda vefat ettim.

9

فِي حِينَ السَّنَوَاتِ الَّتِي قَضَيْتُ فِي آمَاسِيَا بَنَيْتُ كُتْلِيَّةً بِإِسْمِي وَ صَارَتْ شِعَارًا لِآمَاسِيَا . وَ بَنَيْتُ فِي وَسْطِ
 الْكُتْلِيَّةِ جَامِعَ السُّلْطَانِ بَايَزِيدَ أَجْمَلَ آثَارِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي آمَاسِيَا . وَ جَدِيرٌ بِالذِّكْرِ جَامِعُ الْخَاطُونِيَّةِ الَّتِي أَمَرْتُ
 زَوْجَتِي بُلْبُلَ خَاطُونُ بِنَائِهِ . وَ الْمُسْلِمُونَ يَعْبُدُونَ جَنَاحِي نَهْرِ يَشِيلَ إِرْمَاقُ

9- Amasya'da geçirdiğim yıllar içerisinde kendi adımla külliye yaptım ve Amasya'nın sembolü oldu. Külliyenin ortasına Amasya'daki en güzel İslami eser olan Sultan Beyazıt Camisini yaptım. Hanımım Bülbül Hatun'un yapımını emrettiği Bülbül Hatun Camisi de zikredilmeye değerdir ve Müslümanlar Yeşilırmak nehrinin iki tarafında ibadet ediyorlar.

10

آمَاسِيَا إِسْتَحَقَّتْ عَلَى إِسْمِ مَدِينَةِ الْأُمَرَاءِ . بُنِيَ نَصَبٌ بِإِسْمِي فِي سَارَايِ دُوزُو . وَ عَلَى الْكِتَابَةِ كُتِبَتْ هَذِهِ
 الْعِبَارَةُ : قَضَى السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ ابْنُ الْفَاتِحِ وَ أَبُو سَلِيمٍ مُعْظَمَ وَقْتِ شِبَابِهِ هُنَا

عِنْدَمَا يُقَالُ آمَاسِيَا يُخْطَرُ الْأُمَرَاءُ عَلَيَّ بِأَلِ كُلِّ النَّاسِ . وَ كَذَلِكَ يُخْطَرُنِي كُلُّ النَّاسِ عِنْدَمَا يُقَالُ أُمَرَاءُ آمَاسِيَا

أَنَا السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ الثَّانِي

10- Amasya gerçekten şehzadeler şehri olmaya hak kazanmıştır. Saraydüzü'nde benim ismimle bir kitabe bina edildi ve kitabenin üzerine şu ibare yazıldı: "Fatih'in oğlu Selim'in babası Sultan Bayezit gençliğinin büyük bir bölümünü burada geçirdi." Amasya denilince herkesin aklına şehzadeler gelir. Amasya Şehzadeleri denilince de akla ben gelirim.

Ben Sultan II. Bayezit'im.

----- Metinde Geçen Tarihlerin Okunuşu:

١٤٤٧	أَلْفٌ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ سَبْعٌ وَ أَرْبَعِينَ	١٤٧٣	أَلْفٌ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ وَ سَبْعِينَ
٥٥٠٠	خَمْسَةُ آلَافٍ وَ خَمْسِمِائَةٍ	١٤٨١	أَلْفٌ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ وَاحِدٌ وَ ثَمَانِينَ
١٠٧٥	أَلْفٌ وَ خَمْسَةٌ وَ سَبْعِينَ	١٥١١	أَلْفٌ وَ خَمْسِمِائَةٍ وَ أَحَدَ عَشَرَ
٧٠٠	سَبْعُمِائَةٍ	١٥١٢	أَلْفٌ وَ خَمْسِمِائَةٍ وَ إِثْنَا عَشَرَ
١٤٧٩	أَلْفٌ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ تِسْعَةٌ وَ سَبْعِينَ		

* Düzenlendi: 24/05/2016 tarih - 08.40 saat

PROJE SAHİBİ ÖĞRENCİ: Mehmet Dursun ÖMÜR

KONU: Amasya Şehzadelerinden 2. Bayezid'in Arapça Tanıtımı

II. BAYEZİD ROLÜNDE: Mehmet Dursun ÖMÜR

ÖĞRENCİNİN SUNUM ÖNCESİ KENDİNİ TAKDİMİ:

إِسْمِي مُحَمَّدٌ دُورْسُونُ أَوْمُورُ .

İsmim Mehmet Dursun ÖMÜR

أَنَا طَالِبٌ فِي الثَّانَوِيَّةِ الْأَيْمَّةِ وَالْخُطْبَاءِ تَأْشُورَا .

Ben Taşova İmam Hatip Lisesi'nde öğrenciyim.

أَنَا قَدَّمْتُ الْفِيدْيُو لِأَمِيرِ بَايَزِيدِ الثَّانِي مِنَ الْأُمَرَاءِ آمَاسِيَا

Amasya şehzadelerinden 2. Bayezid için bir video hazırladım.

شَاهِدُوا الْفِيدْيُو ، مِنْ فَضْلِكَ

Lütfen videoyu izleyiniz.